

مال مخلوط با حرام

مال مخلوط با حرام

اگر مال حرامی با مال انسان مخلوط شود، تکلیف چیست؟

اگر یقین به وجود مال حرام در اموالش دارد و مقدار آن را نمیداند و صاحب آن را هم نمی شناسد، با پرداخت خمس مجموع آن، حلال می شود و می تواند در آن تصرف کند، ولی اگر در مخلوط شدن مال حرام با اموال خود شک داشته باشد، چیزی بر عهده او نیست.

در فرض سؤال قبل اگر اجمالاً بداند که مقدار حرام بیش از یک پنجم مال است، تکلیف چیست؟

بنا بر احتیاط باید خمس را به اضافه مقداری که یقین می کند بیش از خمس، متعلق به غیر است، به حاکم شرع بدهد تا در مواردی که هم خمس و هم صدقه محسوب می شود مصرف کند.

اگر مقداری از درآمد _ که به آن خمس تعلق گرفته است _ با مال حرام مخلوط شده است که مقدار هیچ یک را نمی دانم و مالک حرام را هم نمی شناسم، محاسبه خمس چگونه است؟

ابتدا برای حلال شدن مال باید خمس مجموع حلال و حرام را پردازید؛ مثلاً اگر مجموع حلال و حرام صد میلیون باشد، باید بیست میلیون خمس پردازید تا حلال شود و بتوانید در آن تصرف کنید، سپس برای پرداخت خمسی که به درآمد تعلق گرفته است، می توانید به یکی از دو روش عمل کنید:

الف. اگر خمس قدر متیقن حلال کمتر از خمس بقیه _ هشتاد میلیون _ باشد، یعنی از شانزده میلیون کمتر باشد، خمس قدر متیقن را پردازید.

ب. اگر خمس قدر متیقن حلال مساوی با خمس بقیه یا بیشتر باشد _ یعنی حداقل شانزده میلیون باشد _ می توانید خمس بقیه را پردازید.

راه حلال شدن مال به دست آمده از سرمایه حرام

کسی که اصل سرمایه اش عین مال حرام است و میخواهد زندگی خود را حلال کند تکلیفش چیست؟

اگر صاحبان اموال حرام، معلوم هستند، باید رضایت آنان را جلب کند و اگر آنان را نمی شناسد یا دسترسی ندارد، ولی مقدار مال حرام را میداند، حکم مجهول المالک را دارد که باید از طرف صاحبانش به فقیر شرعی صدقه داده شود و در این زمینه بنا بر احتیاط مستحب، از حاکم شرع اجازه گرفته شود؛ و اگر مقدار مال حرام را نمیداند و صاحبان آن را هم نمی شناسد، باید خمس مجموع سرمایه ی حرام و سود حاصل از آن را پردازد.